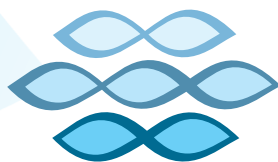

SUOMALAIS-RUOTSALAISEN RAJAJOKIKOMISSION TOIMINTAKERTOMUS 2023

*Toukokuun tulvaa Tornionjoella Liakanjokisuulta.
Kuva: Tatu Laukkanen, Lapin ELY-keskus*

SUOMALAIS-RUOTSALAINEN
RAJAJOKIKOMISSIO

*Tuntureilta merelle
Från fjällen till havet*

Sisällysluettelo:

Johdanto	3
Jäsenet ja pysyvät asiantuntijat	4
Komission kokoukset	5
Yhteistyö sidosryhmien kanssa	8
Kokoukset ja tapahtumat	14
Rajajokikomission lausunnot	16
Viestintä ja tiedotteet	18
Rajajokikomission mediaseuranta	20

Suomalais-ruotsalaisen rajajokikomission vuoteen 2023 sisältyi tavanomaisten työtehtävien lisäksi kahden sidosryhmäseminaarin järjestäminen ja opintomatka Skotlantiin Tweed-rajajoelle. Komission kanslian henkilömäärä nousi kahdesta kolmeen toukokuussa. Vuoden 2023 toimintasuunnitelma toimeenpantiin pääosin suunnitellusti, mutta suunniteltuihin kokousten pitopaikkakuntiin tuli joitakin muutoksia. Toimintasuunnitelmasta poiketen komissio järjesti sidosryhmille rajanylittävän Vesiparlamentti-seminaariin marraskuussa.

Komission jäsenistössä tapahtui muutos: Ruotsin pitkäaikainen puheenjohtaja **Johan Antti** vaihtui **Marita Theliniin** lokakuun alussa. Thelin on Norrbottenin lääninhallituksen kalastusyksikön päällikkö.

Tornionjoen tulva yllätti toukokuussa niin asiantuntijat kuin kansalaisetkin. Ylitornion ja Övertorneån välinen tieyhteys joen oli poikki useita päiviä, kun tulvavesi peitti Ruotsin puoleisen pengertien. Suomen puolella joen ylittäväl-

lä tiellä 98 on siltayhteys, mutta tulviva Tornionjoki muodosti vesiesteen Övertorneån puolella. Tulvasta aiheutui myös tulvavahinkoja jokivarren kiinteistöille.

Sekä Ruotsin että Suomen kalastusviranomaiset vierailivat Torniossa helmikuun lopussa. Suomen viranomaiset maa- ja metsätalousministeriöstä järjestivät kalastuksesta puolipäiväseminaarin ja Ruotsin viranomaiset tapasivat referenssiryhmänsä. Rajajokikomissio järjesti kummankin maan viranomaisille yhteisen iltatilaisuuden Torniossa, jossa kuultiin tutkimustietoa vaelluskaloista ja päätettiin keskustelemaan kalastusääntöön liittyvistä mahdollisista muutoksista.

Kesällä lohennousu Tornionjokeen jäi huomattavan vaisuksi. Kattilakosken nousu-lohiseurannan mukaan arviolta vain 20 000 lohta ylitti mittauskohdan.

Komissiota rahoittavien ministeriöiden edustajat vierailivat Tornionlaaksossa lokakuussa. Kanslia järjesti vieraille kiertomatkan Tornionlaakson eteläosaan.

Komission jäsenet

Vuonna 2023 komission jäsenet olivat:

Johan Antti, puheenjohtaja 30.9.2023 saakka.
Timo Jokelainen,
varapuheenjohtaja 30.9.2023 asti,
puheenjohtaja 1.10.2023 alkaen,
varajäsen **Pekka Räinen**.

Marita Thelin,
varapuheenjohtaja 1.10.2023 alkaen,
varajäsen **Eva Sundin**

Kalervo Aska, jäsen,
Askan varajäsen **Aino Hyöppinen**

Elli-Maria Kultima, jäsen,
Kultiman varajäsen **Matti Myllykangas**

Bengt Niska, jäsen,
Niskan varajäsen **Brynnolf Tjärner**

Birgitta Isaksson, jäsen,
Isakssonin varajäsen **Birgit Niva**

Ruotsin puheenjohtaja Johan Antti jäi syksyllä pois komissiosta. Hänen tilalleen Ruotsin hallitus nimitti Marita Thelinin Norrbottenin lääninhallituksesta. Tiedote Thelinin nimityksestä on luettavissa kokonaisuudessaan vuosikertomuksen kohdassa Tiedotteet.

Filosofian tohtori **Maare Marttila** ELY-keskuksesta toimi pysyvästi asiantuntijana ja Ruotsin puolen pysyvästi asiantuntijana jatkoi kalabiologi **Andreas Broman** Norrbottenin lääninhallituksesta.

Ympäristöinsinööri **Simja Lempinen** toimi komission vt.sihteerinä 30.4.2023 saakka. Toukokuun 2023 alussa komission sihteeriksi palasi **Annika Sallialmi**. Lempisen työsuhte komissiossa jatkui osa-aikaisena. Avustavana sihteerinä toimi **Camilla Ahlstrand**.

Rajajokikomission Suomen puheenjohtaja Timo Jokelainen kiitti Ruotsin väistyvää puheenjohtajaa Johan Anttia hänen työstään komissiossa.

Marita Thelin on rajajokikomission uusi Ruotsin puheenjohtaja.

Komission kokoukset

Komissiolla oli vuonna 2023 kuusi kokousta. Näistä lokakuun ja joulukuun kokoukset olivat sellaiset, joihin kutsuttiin myös varajäsenet. Lisäksi varajäsenet saivat osallistua kahteen komission järjestämään seminaariin ja toukokuun alussa tehtyyn opintomatkaan Skotlantiin.

Kokouspäivämäärät: 30.1.2023, 28.2.2023, 20.4.2023, 22.6.2023, 5.10.2023 ja 13.12.2023 (Teams)

Vuoden ensimmäinen kokous 30.1.2023

Komission vuoden ensimmäinen kokous pidettiin Haaparannalla kansankorkeakoulu Svefillä.

Komissio hyväksyi kokouksessa vuoden 2022 tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen. Kesän lohihivaellus keskustelutti komissiota. Luonnonvarakeskuksen mukaan Kattilakosken kaikuluotaimen oli ohittanut noin 52 000 lohda.

Keskusteltiin kuluvan vuoden 2023 toimintasuunnitelmasta. Käsiteltiin suunnitelmia Skotlannin Tweed-joelle tehtävään opintomatkaan liittyen. Komissio päätti, että matka tehdään 2.-5.5.2023.

EU:n Triwa Life -ennallistamisprojekti alkaa maaliskuussa Tornionjoen vesistöalueella. Projektin alkamisen informointi ja edistäminen mm. tiedottamalla yhdessä projektiorganisaation kanssa päätettiin ottaa mukaan komission toimintasuunnitelmaan.

Keskusteltiin lisäksi Vaelluskalat ja merellinen tuulivoima -seminaarista, jonka komissio järjestää Haaparannalla 22.-23.maaliskuuta. Seminaari on kutsuseminaari.

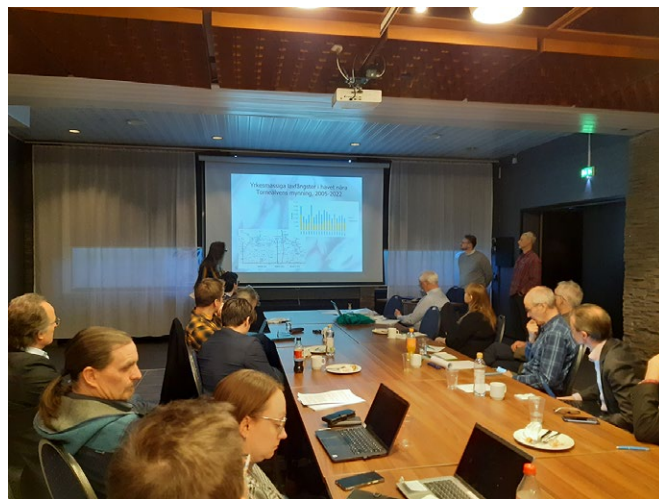
Vuoden toinen kokous 28.2.2023

Kokous pidettiin Haaparannalla komission kansliassa. Toimintasuunnitelma 2023 hyväksyttiin. Komission ja ministeriöiden (ilmasto- ja elinkeinoelämäministeriö ja maa- ja metsätalousministeriö) yhteisen vuosikokouksen järjestelyvastuu on Ruotsilla. Suomen puolen ministeriön aloittaman rajajokisopimuksen ja komission tehtävien tarkastelun jatkosta osapuolten tulee keskustella.

Komissio päätti hyväksyä talousarvion vuodelle 2024 siten, että sihteeristössä olisi kolme työntekijää. Toimintamäärärahan lisäystä vuodelle 2024 ei kuitenkaan esitetä.

Rajajokiavustus päätettiin jakaa sitä valmistelleen työryhmän ehdotuksen mukaisesti ja siten, että avustusta myönnettiin sellaisille hankkeille, jotka aiemmin eivät ole saaneet avustusta. Avustuspäätöksestä julkaistiin tiedote.

Komission epävirallinen kalastussääntötyöryhmä oli pitänyt kokouksensa Teamsissa 24.2. Kokouksessa oli käyty läpi kalastussääntöneuvottelujen pöytäkirjan kohtia Ruotsin Meri- ja vesiviranomaisen (HaV) toiveesta. Nämä asiat tulivat esille vielä kokouspäivänä myöhemmin, kun komissio tapasi molemmat neuvotteluosapuolet Torniossa.

Vaelluskalatutkimusta käsiteltiin Torniossa helmikuun lopulla. Komissio järjesti molempien maiden kalastusviranomaisille ja tutkijoille informatiivisen iltatilaisuuden.

Vuoden kolmas kokous 20.4.2023

Komission kolmas kokous pidettiin Ylitorniolla. Käytiin läpi maaliskuussa pidetyn Vaelluskalat ja merituulivoima -seminaarin kokemuksia.

Komissio päätti jatkaa Lempisen työsuhdetta sihteeristössä. Puheenjohtaja Johan Antti lopettaa työt lääninhallituksessa 30.9.2023, mikä tarkoittaa, että Ruotsin hallituksen tulee nimittää uusi jäsen rajajokikomissioon.

Kalastussäännön muutoksista kaudelle 2023 keskusteltiin. Harrilaudan käyttö sallitaan tulevana kalastuskautena erityisellä luvalla. Komissio oli kalastussääntöä koskevassa lausunnossaan kannattanut tätä muutosta.

Vuoden neljäs kokous 22.6.2023

Kokous pidettiin Haaparannan Kukkolaforseilla. Varapuheenjohtaja Timo Jokelainen toimi kokouksen puheenjohtajana, koska Ruotsin puheenjohtaja ei ollut paikalla. Kokous ei siten ollut päätösvaltainen. Todettiin, että päätö asiat, jotka edellyttävät päätösvaltaista kokousta, hyväksytetään sähköpostimenettelyllä kokouksen jälkeen.

Ilmasto- ja elinkeinoelämän ministeriölle on 8.6.2023 lähetetty pyyntö nimittää komissiolle Ruotsin puheenjohtaja 1.10.2023 alkaen.

Päätettiin järjestää Vesiparlamentti-seminaari loppusyksyllä.

Sihteeri Sallismäki toi tiedoksi asiat, jossa rajajokisopimuksen §16 yhdenvertaisesta kohtelusta ei välttämättä toteudu Ruotsin oikeuskäytännössä Tornionjoen vesistöalueella. Nämä ovat Kaunis Ironin ympäristölupa ja toinen Viscaria-kaivoksen lupahakemus. Asia annettu tiedoksi komissiota ohjaaville ministeriöille (rajajokisopimus §10 ja §30). Komission tulee seurata rajajokisopimuksen soveltamista, mistä syystä nämä tapaukset esillä esimerkkeinä.

Käsiteltiin komissiolle tullut aloite koskien putkisolua (leveys 4,6 metriä) tielle 98 kohtaan, joka ylittää rajajoen Övertorneån ja Ylitornion kunnissa Vähäsaaren kohdalla. Aloitteessa ehdotetaan, että pengertie pitäisi korvata sillalla paremman vedenvirtaaman ja pienemmän tulvariskin vuoksi. Päätettiin, että sihteeristö valmistelee kirjeen tien korjaustarpeesta Region Norrbottenille tulvasuojelun ja huoltovarmuuden näkökulmasta sekä tiedottaa asian myös aloitteen jättäneelle.

Rajajokikomission edustus ELY-keskuksen tulvariskiryhmään (Tulvariskien torjumisen yhteensovitus Tornionlaaksossa). Komission sihteeristö toimii tulvariskiryhmän edustajana asiantuntijajäsenenä.

Käynnissä on raportointi UNEEC:n Kestävän kehityksen tavoitteiden (SDG) edistymisestä 2023 rajat ylittävissä vesistöyhteistyössä. Kysymysten keskiössä ovat naisten, nuorten ja alkuperäiskansojen osallisuus niin rajavesistösojimuksessa, yhteistyömekanismeissa kuin käytännössäkin. Sihteeri on antanut vastaukset HaV:lle näistä. Valtioiden edustajat jättävät vastauksensa UNEEC:lle. Suomalais-ruotsalainen rajavesistöyhteistyö mainittiin vuoden 2021 rajavesistöjä koskevassa SDG-raportissa myönteisessä valossa maiden välisen vesien tilaa koskevan tiedonvälityksen parantumisen vuoksi.

Kevään tulviin ja vahingontorjuntaan liittyen todettiin, että yhteistyötä tulvasuojelussa on tarpeen jatkaa. Tulvamallinnus ei kyennyt ennustamaan tulvan suuruutta koko valuma-alueella tapahtuneen äkillisen lämpenemisen ja sateiden yhteisvaikutuksen vuoksi.

Komissiota ohjaavien ministeriöiden kanssa Tukholmassa käydyssä vuosikokouksessa esiteltiin rajajokisopimusta ja komission tehtäviä sekä edellisen vuoden toimintaa ja määrärahaesitystä vuodelle 2024. Ministeriöt pitivät myönteisenä, että sihteeristössä työskentelee kolme henkilöä. Kokouksessa todettiin, että MMM:n teettämän Rekolaisen raportin ehdotusten käsittely tapahtuu työryhmässä, jossa on ministeriöiden ja komission edustus, henkilöitä siihen ei vielä nimetty. Komissio kutsuu ministeriöt Tornionlaaksoon lokakuussa.

Komission viides kokous 5.10.2023

Kokous pidettiin Övertorneån Luppiovaarassa. Todettiin, ettei kokous ole päätösvaltainen, mutta pidettiin kokous kutsun mukaisesti.

Todettiin, että Ruotsin hallitus on nimittänyt yksikönpäällikkö Marita Thelinin komission jäseneksi Johan Antin tilalle. Thelin työskentelee Norrbottenin lääninhallituksen kalastusasioista vastaavassa yksikössä. Komissio esitti Ruotsille, että Thelin perehtyy komission toimintaan varapuheenjohtajan roolissa vuoden 2023 loppuun asti ja Jokelainen hoitaa puheenjohtajan tehtävää kyseisen ajanjakson. Ilmasto- ja elinkeinoministeriö on hyväksynyt menettelyn.

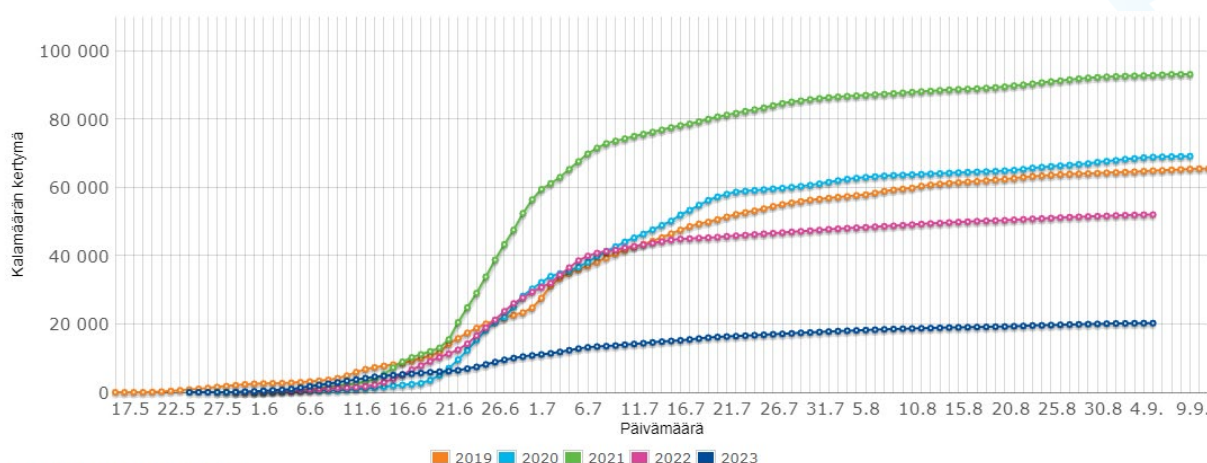
Todettiin kokouksessa, että ympäristöinsinööri

Lempinen työskentelee tällä hetkellä 60 %:n työajalla, mikä tarkoittaa keskimäärin 3 päivää viikossa.

Käytiin läpi ministeriöiden kanssa tehtävän rajajokisopimuksen toimivuutta koskevan selvitystyön tavoitteita, prosessin aikataulua sekä komission edustajista työryhmässä. Työryhmän kokoukset pidetään etäkokouksina. Komissio korostaa läheisyysperiaatetta ja sitä, että jos rajajokisopimukseen tulee muutoksia, edellyttää komissio laajempaa edustusta koko vesistöalueelta. Komission edustajiksi työryhmään valittiin Ruotsin puolelta Bengt Niska ja Birgitta Isaksson Ruotsista ja Suomen puolelta Timo Jo-

kelainen ja Kalervo Aska. Komission sihteeristö osallistuu työryhmätyöskentelyyn kokonaisuudessaan ja valitsee läsnäolijat keskuudestaan.

Todettiin komission kalastussääntötyöryhmän Teams-kokouksesta 26.9.2023 keskeiset huomiot. Ehdotuksena kalastussääntöön olisi lopetetaan kalastus aiemmin tai myöhentää kalastuksen aloitusta merellä. Yksi vaihtoehto olisi myös sama kalastuksen aloituspäivämäärä 17.6. merellä molemmissa maissa. Päätettiin, että komission kanta kalastussääntöön ja kalastuksenhallintaan valmistellaan 26.9. kokouksessa saatujen kommenttien pohjalta.

Lähde: Luonnonvarakeskus.

Luonnonvarakeskuksen nousulohiseurannasta käy ilmi huono lohikesä. Kuvan alin viiva on kesäkauden 2023 mittaustulos Kattilakosken laskurilta.

Kuudes kokous 13.12.2023

Kokous pidettiin etäyhteydellä Teamsissa. Päivitettiin työjärjestys vastaamaan sihteeristön tehtäviä ja ajantasaistettiin komission nimenkirjoitus-oikeudet ja pankkitilien käyttöoikeudet.

Rajajokiavustuksen 2024 avaaminen. Päätettiin, että avustushaku avataan viikolla 1/2024, ja hakuaika päättyy 31.1.2024. Avustussumma enintään 12 000 euroa yhdelle tai useammalle hankkeelle, ja avustus voidaan myös jättää myöntämättä.

Tornionlaakson Vesiparlamentista 2023 saatu palaute oli hyvää, järjestelyt toimivat ja esityksiä oli monipuolisesti. Seminaarille on ollut ilmiselvä tarve. Jonkin verran toivottiin, että olisi ollut enemmän aikaa keskusteluille tai työryhmille. Jokilaakson latvaosilta toivottiin palautteissa enemmän alustuksia.

Merellinen tuulivoima, merialuesuunnittelu ja vaelluskalat – tilannekatsaus. Ehdotettiin, että

komissio voisi järjestää seurantaseminaarin aiheesta.

Joint Working Group -arviointityöryhmän työn tilannekatsauksen esitteli Lauri Ahopelto maa- ja metsätalousministeriöstä. Komission jäsenistä Myllykangas, Aska ja Niska toivoivat, että jokivarren alueen ihmisten ääni kuuluisi selkeästi, jotta komissiolla olisi legitimitetti toimia alueella. Ahopellon mukaan rajajokisopimuksen avaaminen on epätodennäköistä, ja alueellisten näkökulmien nosto on tärkeää.

Komissiota rahoittavien ministeriöiden edustajat tapasivat komission edustajia lokakuussa ja vierailivat Tornionlaaksossa mm. Aavasaksalla.

Komissio ja ministeriöt tapasivat Tukholmassa 29.toukokuuta 2023. Aiheena olivat edellisen vuoden tilinpäätös ja komission toiminta. Pohjoisen terveisinä kerrottiin kevättulvasta Tornionjoelta. Tulvan ennustaminen ei onnistunut: lumimäärä ei ollut poikkeuksellinen mutta lumet sulivat yhtä aikaa ja voimakkaita sateita saatiin samaan aikaan. Oltiin yhtä mieltä siitä, että lisää yhteistyötä tarvitaan tulvaennusteiden mallintamiseen.

Koska Ilmasto- ja elinkeinoelämän ministeriö oli aloittanut vuoden alussa, sen henkilöstöä ja toimintaa esiteltiin ensin. Kokouksessa oli myös Ruotsin muiden ministeriöiden ja MSB:n henkilöstöä. Suomesta maa- ja metsätalousministeriön lisäksi mukana oli ympäristöministeriön edustaja. Rajajokikomissiosta paikalla olivat puheenjohtajat ja kanslian henkilökunta. Asialistalla oli maa- ja

metsätalousministeriön tilaama selvitys rajajokisopimuksen kehittämisestä. Sovittiin, että perustetaan yhteinen työryhmä, jossa on myös komission edustus.

Komission puheenjohtajat kutsuivat ministeriöiden edustajat syksyllä Tornionlaaksoon. Tämä vierailu toteutui 9.-10. lokakuuta. Matka alkoi Haaparannalta kansliasta, jatkui Kukkolankosken rannalla koskikalastusperinteen rajanylittävään Unesco-hankkeeseen tutustumisella, käyntiin Aavasaksalla ja kokoukseen Övertorneån Luppiovaaralla. Paluumatkalla oli käynti Kukkolaforsenillä, jossa ohjelmassa oli opastettu kierros Kalastusmuseoon. Yhteinen kokous pidettiin Övertorneån Luppiovaarassa. Kokouksen yhteydessä esiteltiin ministeriöille myös TRIWA-Life jokialueiden ennallistamisprojektin toimenpidesuunnitelmia.

Vuoden aikana komissio oli yhteydessä sidosryhmiinsä suorilla kontakteilla, vastaamalla eri lausuntopyyntöihin sekä kokousten että seminaarien kautta.

Komissio tapasi maa- ja metsätalousministeriön kalastuksesta vastaavia virkamiehiä, Ruotsin meri- ja vesiviranomaisen, Norrbottenin lääninhallituksen, Lapin ELY-keskuksen virkamiehiä sekä kalatutkijoita Torniossa helmikuun lopussa. MMM järjesti miniseminaarin kalakantaan ja kalastussääntöön liittyvistä aiheista samana päivänä. Komissio järjesti lisäksi iltatilaisuuden samalle illalle viranomaisille ja tutkijoille.

Maaliskuun Vaelluskalat ja merituulivoimaseminaari, jonka komissio järjesti, toi Haaparannalle sekä kalatutkijoita että hankeasiantuntijoita. Tornionlaakson Vesiparlamentissa marraskuussa tavattiin osa kalastuksesta vastaavia virkamiehistä uudelleen. Vesiparlamentissa tavattiin myös paljon muita sidosryhmiä - niin esiintyjinä kuin yleisössäkin.

Luonnonvarakeskuksen (LUKE) ja Sveriges Lantbruksuniversitetin (SLU) laatima raportti "Tornion-

joen lohi-, meritaimen- ja vaellussiikakannat – yhteinen ruotsalais-suomalainen biologinen selvitys sopivien kalastussääntöjen arvioimiseksi vuodelle 2023" käännettiin jälleen ruotsista suomeksi rajajokikomission varoin. Molemmat kieliversiot julkaistiin komission kotisivulla kuten aiempina-kin vuosina.

Tulvasuojelussa kanslia on mukana yhteisessä Lapin ELY-keskuksen vetämässä Tornionjoen tulvatyöryhmässä. Joulukuussa komissio otti lausunnossaan kantaa siihen, että Haaparanta tulee edelleen pitää Ruotsissa merkittävänä tulvariski-alueena, vaikka se ei täytä kansallisia tulvariski-alueen kriteereitä.

Tornio-Kalixin vesienhuoltoyhdistyksen (TKVVF) vuosikokoukseen osallistui keväällä avustava sihteeri. Kokous pidettiin Pajalassa, jossa ohjelmassa oli myös Pajalan uuteen jätevedenpuhdistamoon tutustuminen. Laitos ei ollut käytössä vielä toukokuussa 2023.

Merellinen tuulivoimaseminaari maaliskuussa

Kutsuseminaariin Haaparannalla saapui noin 40 osallistujaa: viranomaisia, tutkijoita, merituulivoimaa suunnittelevien yhtiöiden edustajia sekä muita sidosryhmiä. Osallistujat olivat tyytyväisiä tilaisuuteen, joka kesti lounaasta lounaaseen. Tilaisuudessa todettiin, että tarvitaan kansainvälistä koordinointia, koska useita merituulihankkeita suunnitellaan samanaikaisesti molempien maiden rannikkoalueille. Puuttuu tietoa kumulatiivisista vaikutuksista maantieteellisesti isolla alueella mm. vaelluskaloihin. Komissio korostaa tarvetta arvioida vaikutukset vaelluskalakannoille. Mahdollisia vaelluskaloihin kohdistuvia vaikutuksia voi pitää rajat ylittävinä vaikutuksina. Merituulivoima voi olla komission painopistealue jatkossa.

Maaliskuussa komissio järjesti Haaparannalla merituulivoima- ja vaelluskalat -seminaarin, joka oli suunnattu viranomaisille, tutkijoille sekä tuulivoiman hankevastaaville. Tilaisuuteen osallistui noin 40 henkilöä.

Opintomatka Skotlantiin

Rajajokikomissio teki toukokuussa opintomatkan Skotlantiin, jossa Tweed-joki muodostaa rajajoen Skotlannin ja Englannin välille. Tweedjoella on oma lohikantansa.

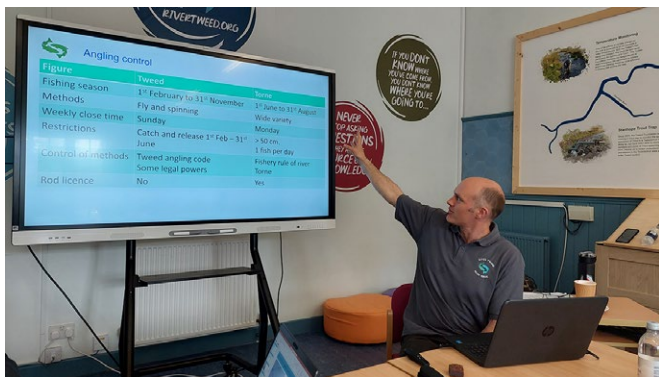
Jo vuoden 2022 aikana komissio alkoi tutkia mahdollisuuksia tehdä opintomatka eurooppalaiseen maahan, joka tekee rajavesistöyhteistyötä. Lähtökohtana suunnittelulle oli, että olisi kyse kahdesta sopimusosapuolesta ja rajajoesta, kuten Tornionjoen tapauksessa. Komissiolta tuli ehdotuksena Tweed-joki, joka muodostaa rajan Englannin ja Skotlannin välillä. Komission kanslia otti yhteyttä River Tweed Commissioon (RTC), sekä sisarjärjestöön River Tweed Foundationiin (RTF). Toukokuun 2.-5. päivänä rajajokikomissio toteutti opintomatkan Tweed joelle, Kelsoon, Skotlannissa. Opintomatka avattiin kokouksella RTC/RTF ja SRRJK

välillä, jossa osapuolet esittivät organisaationsa ja työnsä. Tässä yhteydessä tehtiin yleiskatsaus ja vertailu valuma-alueista ja niiden hallinnosta sekä kalastuksesta. Seuraavalla sivulla on taulukossa yleiskatsauksellinen vertailu Tweed-joesta ja Tornionjoesta:

Tweed-joen ja Tornionjoen vertailua

	Tweed	Tornionjoki
Pituus	156 km	555 km
Pinta-ala	5200 km ²	40200 km ²
Keskivirtaus	78 m ³ /s	373 m ³ /s
Maankäyttö	Jordbruk och betesmark	Skogsbruk, jordbruk, rennärning, industrier
Sade	650 mm-2000 mm	600 mm-1600 mm
Lumi	Tuskin ollenkaan	225 päivää/vuosi
Jäseniä komissiossa	81	6
Toimivalta	Kyllä. Kalastuksen hallinto.	Rajoitettu oikeuteen lausua lupa-asioissa ja valitusoikeus.
Komissio muodostunut vuonna	1807	1971 -> 2010
Kalastuskausi	1.2. – 31.11.	1.6. – 31.8.
Päätöksenteko kalastuksesta	RTC	Kansalliset viranomaiset
Lohisaaliit joella	5 000 - 10 000	10 000 – 23 000 lohta
Kalastus	Eniten pyydä ja päästä -kalastusta	1 lohi/päivä
Komission rahoitus	Varainhankinta	Valtiot, 50% & 50%
Kalastusoikeuksien omistus	Maanomistajat	Valtio, poikkeuksena Matkakoski Ruotsissa, jolla poikkeuslupa
Kalastusmatkailu	Tuo hyötyä alueelle	On olemassa kehitysmahdollisuuksia

Biologi James Hunt esitteli Tweedjokikomission toimintaa. Paikalla Ian Gregg River Academy Melrossessa.

Komissio sai opintomatkan aikana mahdollisuuden nähdä River Tweed Foundationin biologisten tekemää sähkökalastusta joella ja mitä kalalajeja joella esiintyy. Olennainen ero Tornionjoen ja Tweed-joen välillä on, että Tweed-joella on työryhmä biologeja (RTF), jotka tekevät käytännön biologista työtä vesistössä voidakseen tehokkaasti hallinnoida kalastusresursseja. Tornionjoella kyseinen työ on delegoitu alueellisille ja kansallisille viranomaisille sekä tutkimuslaitoksille kuten Luonnonvarakeskus LUKE ja Ruotsin SLU.

Toisen matkapäivän aikana komissio sai mahdollisuuden käydä Kelson lohenkalastusmuseolla, jossa oli mahdollista tutustua Tweed-joen perinteikkääseen ja maailmankuuluun lohenkalastukseen ja sen värikkääseen historiaan. Komissio kävi myös kalastusalueella (Tweedswood beat pool) Tweed-joella, jossa paikallinen kalastusopas kertoi paikallisesta kalastuksesta ja kalastusmatkailusta. Olennainen ero liittyen kalastusmatkailuun on, että Tweed-joella maanomistajat omistavat kalastusoikeudet jokialueella, mikä mahdollistaa sen, että he voivat myydä yksinomaisia lupaa erityisille kalastusalueille (pool) ja markkinoida eksklusiivista jokikalastusta. Yhteenvetona molemmat komissiot pystyivät toteamaan, että on ehkä olemassa enemmän eroja kuin yhteneväisyyksiä Tweed-joen ja Tornionjoen kesken, vaikka molemmissa on lohi ja kahden sopimuspuolen rajajoki.

Yhteinen illallinen Komission, sekä RTF:n ja RTC:n edustajien kesken antoisine keskusteluineen järjestettiin Kelsossa ennen viimeistä informatiivista päivää Kelson kalastusmuseon kiinteistössä. Komissio kuuli valuma-alueen vesienhoidosta ja kalastotutkimuksista. Kotimatkalle lähdettiin Edinburghin kautta.

Vesiparlamentti marraskuussa

Rajajokikomission 23.marraskuuta järjestämä vesiparlamentti tavoitti kaikkiaan noin sata osallistujaa, kun lasketaan mukaan myös kymmenisen etäyhteyden kautta seurannutta osallistujaa. Seminaarikyselyn perusteella ohjelma oli kiinnostava ja järjestelyt toimivat. Palautteissa kiiteltiin tulvaesityksiä, vesienhoidon esitystä, merituulivoimasta kertontta esitystä, Kukkolankosken siian Unesco-maailmanperintölistalle -esitystä ja kalastusviranomaisten esityksiä. Toisaalta palautteissa toivottiin enemmän aikaa keskusteluille.

Seminaariohjelma:

TORNIONLAAKSON VESIPARLAMENTTI 2023

23.11.2023 Grand Hotel, Tornio klo 9:30-17:00 Suomen aikaa

- ilmoittautuminen ja aamukahvi 8:30 alkaen
muutokset mahdollisia
Moderaattori Mikki Hagström
Tulkkaukset Kajsa Wikström ja Adam Huuva (iltapäivä)

Komissio järjesti Tornionlaakson Vesiparlamentin Torniossa. Noin 90 henkilöä osallistui paikan päällä, ja noin 10 henkilöä seurasi seminaaria etäyhteyden kautta.

OHJELMA

9.30 – 10:00 Tervehdykset ja avaus

Jukka Kujala, Tornion kaupunki

Sari Essayah, maa- ja metsätalousministeriö

Timo Jokelainen, Suomalais-ruotsalainen rajajokikomissio

10:00 – 10:15 Ajankohtaista vesivarapolitiikasta ja rajavesistöyhteistyöstä

Lauri Ahopelto, Maa- ja metsätalousministeriö

10:15 – 10:30 Rajanylittävää alueellista vesi-yhteistyötä

Pekka Ränkä & Jukka Ylikörkkö, Lapin ELY-keskus

10:30 – 11:30 Tulvasuojelu raja-alueella

Tornionjoen tulva 2023 ja tulvariskien hallinta, Niina Karjalainen, Lapin ELY-keskus

Tornionjoen vesistöennusteet, Ari Koistinen, Suomen ympäristökeskus, linkin kautta Ajankohtaista tulvadirektiivistä, Henrik Larsson, Norrbottenin Lääninhallitus.

Tulvaselvitys, Åsa Davidsson, Norrbottenin Lääninhallitus.

Keskustelu

11:45 Lounas

12:45 – 13:15 Tornionjoen sivuvesistöjen kansainvälinen ennallistamishanke TRIWA-Life

- Sofia Perä & Emma Palmgren, Norrbottenin lääninhallitus ja Marko Kangas, Lapin ELY-keskus

13:15 – 13:45 Koskikalastusperinne matkalla UNESCO:n aineettoman kulttuuriperinnön luetteloon - Markku Vaaraniemi, ProSiika ry, Tornio

13:45 – 14:15 Merituulivoima

Simja Lempinen, Suomalais-ruotsalainen rajajokikomissio

14:15 – 14:25 Kommenttipuheenvuoro, Johan Antti, Rajajokikomission puheenjohtaja emeritus (2012-2023)

14:30 – 15:00 Kahvi/Tee

15:00 Ajankohtaista kalakantojen tutkimuksesta Stefan Palm, Ruotsin maaseutuyliopisto SLU

15:30 Kalastuksen sääntely,

Tornionjoki ja Itämeri

Lohikalastuksen sääntely merellä,

Orian Bondestam & Tapio Hakaste,

Maa- ja metsätalousministeriö

Rajanylittävä kalastuksenhallinto, Håkan

Carlstrand, Havs- och vattenmyndigheten

Keskustelu

17.00 Seminaari päättyy

Medialle lähetettiin kutsu marraskuun Vesiparlamenttiin ja Torniossa paikan päällä oli useita median edustajia ja seminaarin aiheet saivat näkyvyyttä rajan molemmiin puolin: tulvatilanteen hoito, merituulivoiman haasteet ja huonontunut lohitilanne.

Lapin ELY-keskuksen Jukka Ylikörkkö kertoi Tornionjoen vesistön keskeisistä kysymyksistä.

Kokoukset ja tapahtumat 2023

Alla on luettelo kokouksista tai tapahtumista, joissa komissio tai kanslian henkilökuntaa on ollut joko osallistujana, järjestäjänä tai molempia vuoden 2023 aikana. Komission kokoukset eivät ole tässä listassa.

9.2.2023 Rajajokiavustuksen työryhmä Haaparannalla, Tjärner, Myllykangas, Niva, Hyöppinen, Ahlstrand, Lempinen

24.2.2023 Komission kalastussääntötyöryhmä. Epävirallinen työryhmä piti kokouksensa Teamsissa.

28.2.2023 Maa- ja metsätalousministeriön keskustelutilaisuus kalastussäännöstä Torniossa, Aska, Niska, Kultima, Marttila, Jokelainen, Sallisalmi, Lempinen, Ahlstrand

28.2.2022 Havs och vattenmyndigheten, SLU, Luke, Lääninhallitus, iltakokous kalastussääntöneuvotteluista, Aska, Kultima, Jokelainen, Niska, Niva, Marttila, Broman, Tjärner, Sallisalmi, Lempinen, Ahlstrand

22.-23.3.2023 Seminaari Merituulivoima ja vaeluskalat, Haaparanta. Rajajokikomission järjestämässä kutsuseminaarissa komissiosta mukana Jokelainen, Kultima, Aska, Marttila, Broman, Lempinen ja Ahlstrand

21.4.2023 Tulvakokous viranomaisten kanssa, Teams, Ahlstrand, Lempinen

26.4.2023 Tornio-Kalixjokien vesienhoitoyhdistys, vuosikokous Pajalassa, Ahlstrand

26.4.2023 Ilmastonmuutos ja sään ääri-ilmiöt -vaikutuksia luontoon ja luonnonvaratalouteen, LUKE, webinaari, Sallisalmi

11.5.2023 Kepit ja porkkanat vesistöviisaaseen maankäyttöön, LUKE, webinar. Sallisalmi

16.5.2023 Riskienhallintasuunnitelma ja talousveden laadun valvonta, Ympäristö- ja terveys -lehti, webinar. Sallisalmi

22.5.2023 Puhtaat vedet, vesipuitedirektiivi, UEF, webinar. Sallisalmi

25.5.2023 Hyvät käytännöt kuntien ja alueiden ilmastotyössä, iltapäiväseminaari Kemissä, järjestäjä Ilmastoviisas Meri-Lappi -hanke, Lempinen, Ahlstrand

29.5.2023 Vuosikokous Ilmasto- ja elinkeinoministeriön sekä MMM:n kanssa Tukholmassa, Antti, Jokelainen, Sallisalmi

31.5.-1.6.2023 Pohjois-Suomen vesienhoito- ja -kunnostusseminaari. Webinar. Sallisalmi

5.6.2023, Merellinen tuulivoima seminaari, tilannekatsaus. TEAMS, Lempinen

7.6.2023 Infinited Fiber Companyn yleisötilaisuus uusiokuitutehdashankkeesta Kemissä, Lempinen, Ahlstrand

7.6.2023 Leader Outokaira, Ohjelmakauden informointi, Vojakkala, Tornio, Sallisalmi

13.-15.6.2023 Kansainvälinen merifoorumi eMSP NBSR työpaja, "Strengthening theecosystem-based approach in MSP and supporting sustainable blue economy", Helsinki, Lempinen

16.6.2023 Kansallinen merialuesuunnittelu-työpaja, "Luonnon huomioiva merialuesuunnittelu", Helsinki, Lempinen

1.7.2023 Pello, Väylän lohi - Elinvoimaa Tornionjokilaaksoon -seminaari. Aska, Niska, Sallisalmi osallistuvat

3.-5.7.2023 Norrbottenin lääninhallitus ja HaV tekevät ekskursion Tornionjoelle ja Kalixjoelle. Matkakoski, Jokkfall, TRIWA ym. Sallisalmi ja Lempinen osallistuvat 4.7.2023

24.8.2023 Reväsvaaran tuulivoimama-alueen osayleiskaava, kuulemiskokous, etäkokous, Sallisalmi

29.8.2023 Savon Yrittäjät (Paula Aikio-Tallgrenin aloite) vierailulla kansliassa, rajajokikomission toiminnan esittely, kanslia

6.9.2023 Kokous osastonpäällikkö Marita Thelinin kanssa kansliassa.

12.9.2023 Puheenjohtajapalaveri sihteeristön, Jokelaisen ja Thelinin kanssa, etäkokous

13.-14.9.2023 Yhteinen elinvoimainen pohjoinen,

Rajaneuvonnan ja Pohjois-Kalotin neuvoston järjestämä seminaari, Kiiruna, Ahlstrand

13.-17.9.2023 Rajatylittävä ympäristövaikutusten arviointi, suomalais-norjalainen näkökulma, YVA-yhdistyksen ekskursion YVA-viranomaisille, konsulteille ja asiantuntijoille. Inari-Utsjoki-Kirkkonieniemi-Ivalo, Sallisalmi

26.9.2023 Kalastuskysymykset kauden 2023 päätyttyä, komission kalastussääntötyöryhmä

28.9.2023 Saamelaisten kalastusperinteet, Sajos, etäkonferenssi, Sallisalmi

6.10.2023 Tornionjoen tulvaryhmän (Suomi) kokous, etäkokous. Sallisalmi

6.10.2023 Kansainvälinen taiteilijaryhmä vierailee kansliassa, rajajokisopimuksen ja rajat Lempinen, Ahlstrand

24.10.2023 HELCOM-VASAB työryhmäkokous, Riika. Lempinen piti esitelmän liittyen merelliseen tuulivoimaan ja vaelluskaloihinylittävän toiminnan esittely

31.10.2023 Merituulivoiman alueellinen vuorovaikutusfoorumi – Vaasa, TEAMS, Lempinen

7.-8.11.2023 Silver and Pearls, lohi-taimen-raakku-seminaari, Luulaja, Sallisalmi. (Seminaariesitykset toimitetaan ne haluaville jäsenille)

8.11.2023 Merituulivoiman alueellinen vuorovaikutusfoorumi - Oulu, Lempinen etänä

9.11.2023 Merituulivoiman alueellinen vuorovaikutusfoorumi - Tornio, Lempinen, Sallisalmi

23.11.2023 Tornionjoen vesiparlamentti, Tornio, Grand Hotel. Rajajokikomissio järjesti

18.12. Vesitalous-lehti, aamukahvi Teams. Sallisalmi

Rajajokikomissio antoi 8 lausuntoa vuoden 2023 aikana. Lausunnot on julkaistu komission Internet-sivulta www.fsgk.se suomeksi ja ruotsiksi. Alempana lyhyt yhteenveto lausuntojen sisällöstä.

2023

16.1.2023 Tengeliönjoen kalatiet lausunto

17.2.2023 Lausunto kalastussääntoneuvotteluihin 2023

5.7.2023 Lausunto Tornion Röytän laivaväylä-ruoppaus

4.9.2023 Lausunto Sahavaaran kaivoksen asemakaava SYKE

13.9.2023 Lausunto Suomen rannikkoalustrategian luonnokseen

20.9.2020 Lausunto Reväsvaaran osayleiskaava Ylitornio

11.12.2023 MBlle lausunto tulvariskialueiden tunnistaminen

20.12.2023 HaV:lle lausunto ehdotus merialuesuunnitelmiksi

Komission lausunnoissa **kannatettiin kalateiden rakentamista** Tornionjoen sivu-uoman Tengeliönjoen säännöstelypatoihin ja kalateiden toimivuuden seurantaan. **Kalastussäännön** muutostarpeista komissio tuki useita maa- ja metsätalousministeriön esittämiä muutoksia mm. viikkorauhoituksen ajoituksesta, puntti (spinnfluga)-kalastuksen ajallista rajoittamista alkukauteen. Komissio myös tiedusteli, tulisiko punttikalastuskysymys käsitellä muutoin kuin kalastussäännön yhteydessä. Komissio ehdotti paravaanilla (harrilauta) tapahtuvan kalastuksen sallimista lääkärintodistuksella. Lausunnossaan Tornion Röytän meriväylän ruoppaushankkeen ympäristölupahakemuksesta komissio **kehotti varovaisuusperiaatteen noudattamiseen työn toteuttamisessa ja vaelluskalojen huomioimista** työn ajoittamisessa.

Komissio antoi lausunnon Pajalan kunnassa sijaitsevan Sahavaaran kaivoksen (osa Kaunis Iron

AB:n kaivosta) asemakaavaehdotuksesta, jossa komissio toi esiin purkuvesistönä toimivan **Muonionjoen merkityksen** rajajokena. Kuulemisaineistossa arvioidaan kaavaehdotuksen toteutessaan aiheuttavan pieniä negatiivisia vaikutuksia alueen pintavesitilanteeseen. Rajajokikomissio totesi kantanaan, että Suomen tulisi olla mukana arviointimenettelyssä mahdollisten Muonionjokeen kohdistuvien vaikutusten vuoksi kaivostoiminnan laajentuessa, tunnistaen mahdolliset yhteisvaikutukset Suomen puolelle suunnitellun kaivostoiminnan mahdollisesti toteutuessa (Hannukainen). Yhteisvaikutusten arviointiin liittyy komission näkemyksen mukaan siten merkittävä epävarmuus. Varovaisuusperiaate ja toiminnassa käytetyt tai syntyvät, kemikaalis-fysikaaliset, vesiekosysteemeille haitalliset tai vaaralliset aineet tai pois johdettavissa vesissä olevien aineiden pitoisuudet huomioiden, komission kanta oli, että on perusteltua, että Suomi on mukana hankkeen kuulemismenettelyissä, kun hankkeessa on tunnistettu Muonionjokeen (rajavesistö) kohdistuvia vaikutuksia.

Lausunnossaan rannikkoalustrategiasta komissio korosti sitä, että **merellisillä toiminnoilla on merkitystä myös jokialueelle**. Rajajokikomissio lausui rannikkostrategia-luonnokseen lähinnä vaelluskalojen näkökulman kautta. Rajajokikomissio totesi, että yhteistyö Ruotsin ja muiden Itämeren maiden kanssa kokonaisvaikutusten arvioinnissa on erittäin tärkeää varsinkin siitä syystä, että vaelluskalat (etenkin Tornionjoen lohi) ovat yhteinen resurssi. Siinä tapauksessa, että joku Itämeren valtioista aiheuttaisi merituulivoima-hankkeilla vaellusesteitä tai muuten vaikeuttaisi lohien elinoloja se voitaisiin katsoa rajan ylittävänä vaikutuksena. Ottaen huomioon tämänhetkisen rajallisen tiedon määrän merituulivoiman vaikutuksista vaelluskaloihin rajajokikomissio pitää tärkeänä, että toimitaan varovaisuusperiaatteen mukaisesti. Komissio esitti, että strategisessa työssä tulisi varmistaa, että ei kiirehdi liiallisesti merituulivoiman rakentamisessa ennen kuin kokonaisvaltainen vaikutusarviointi on mahdollista ja voidaan varmistaa, että vaelluskaloille ei aiheuteta peruuttamatonta haittaa.

Komissio lausui Ylitornion kunnassa sijaitsevan Reväsvaaran tuulivoima-alueen osayleiskaavasta Ruotsin Naturvårdsverketille ja totesi saman kuin vuonna 2021, että **muu sijainti hankkeelle voisi paremmin toteuttaa rajajokisopimuksen tar-**

koitusta turvata vesienhoitoalueella kummankin sopimuspuolen mahdollisuudet rajajokien tasa-puoliseen käyttöön rajaseudun etuja edistävällä tavalla, sekä huomioida luonnonsuojelun, kulttuuriarvojen ja ympäristönsuojelun rajanylittävässä yhteistyössä (rajajokisopimus §2).

Lausunnossaan merkittävien tulvariskialueiden tunnistaminen tulvariskejä koskevan asetuksen (2009:956) mukaisesti Ruotsissa komissio viittasi I Suomen ja Ruotsin väliseen rajajokisopimukseen (Laki 2010:897 Ruotsissa) ja totesi siitä, että Suomen ja Ruotsin välisen rajajokisopimuksen keskeisenä tarkoituksena on rajanylittävä yhteistyö sekä ohjelmien, suunnitelmien ja toimenpiteiden yhteensovittaminen maiden välillä sopimuksen soveltamisalueella (artiklat 1,2 ja 6). Sopimuksella luotiin puitteet tulvasuojeludirektiivin toimeenpanolle Tornion-Muonionjoen vesistöalueella. Rajanylittävää yhteistyötä ja yhteensovittamista on tehty vuodesta 2010 ja jo aiemmin vuosikymmenten ajan. Komissio totesi, että yhteistyö Haaparannan kunnan ja Tornion kaupungin yhteiskuntasuojelu- ja valmiusviranomaisen, Norrbottenin lääninhallituksen ja Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen sekä rajajokikomission kesken on jatkuvaa ja tuloksellista. Komission näkemys on, että **Haaparannan tulisi myös jatkossa olla nimetty tulvariskialueeksi johtuen mm.**

jääpatoriskistä ja huomioiden aikaisemmat merkittävät tulvat alueella huolimatta siitä, että Haaparanta ei täytä kaikkia Ruotsin kansallisia tulvariskikriteereitä.

Komissio lausui Ruotsin meri- ja vesiviranomaisen ehdotuksesta koskien muutettuja merialue-suunnitelmia, todeten, että Tornionjoki on Itämeren merkittävin lohijoki.

Vaikka merialuesuunnitelman painopiste onkin mainitun soveltamisalueen ulkopuolella, on merellisillä toiminnoilla jopa ratkaisevaa merkitystä myös anadromisille kalakannoille. **Suunniteltu tuulivoima merialueella Ruotsin itärannikon ja Suomen länsirannikon edustalla sijoittuu suurin piirtein lohen vaellusreiteille.** Merellisestä tuulivoimasta Itämerellä on vähän kokemusta, mikä vaikeuttaa mahdollisten vaikutusten arviointia. Suuri kysymysmerkki on juuri yhteis- ja kumulatiiviset vaikutukset suuresta määrästä tuulivoimapuistoja teollisessa mittakaavassa laajalla alueella. Ehdotettuihin energia-alueisiin on mahdotonta ottaa kantaa ottamatta huomioon energia-alueiden kokonaisuus koko Pohjanlahdella ja Itämerellä. Komissio lausui Ruotsin ehdotukseen lisäksi samoja seikkoja, kuin Suomen Rannikkoaluestrategiaan mm. mahdollisista haitallisista vaikutuksista vaelluskaloihin.

Tulvavesi nousi kävelytielle ja peitti leirintäalueen Haaparannan keskustan kohdalla.

Komissio julkaisi vuoden 2023 keväällä uudet nettisivut. Suomeksi ja ruotsiksi eli rajajokisopimuksen virallisilla kielillä sisältöä on eniten. Englanniksi, pohjoissaameksi ja meänkielillä sisältöä on komission toiminnan kannalta olennaisilta osin. Sivujen julkaisuohjelma on Wordpress ja netissä on kiinnitetty huomiota eri laitteiden skaalautuvuuteen ja sivujen saavutettavuuteen. Sivujen suunnittelun teki Geektown Luulajasta.

Komission lausunnot ja kokousten pöytäkirjat julkaistaan komission [www-sivuilla](http://www.sivuilla) kuten ennenkin. Komission sivuilla ylläpidetään ajantasaista komission aihealueisiin liittyviä linkkejä muiden viranomaisten sivuille.

Komission kanslia lähettää medialle myös suoraan komission kokousten asialistat sekä lausunnot. Tämän lisäksi julkaistiin kaksi mediatiedotetta. Seuraavassa tiedotteet alkuperäisinä.

Tiedote 10.3.2023 RAJAJOKIKOMISSOLTA RAJAJOKIAVUSTUSTA SEITSEMÄLLE HANKKEELLE

Suomalais-ruotsalainen rajajokikomissio on myöntänyt saamiensa hakemusten perusteella rajajokiavustuksia seitsemälle hankkeelle. Tämän vuoden toimintaan suunnatussa haussa rajajokikomissioon tuli yhteensä 17 hakemusta rajan molemmilta puolilta. Hakijamäärä nousi, kun edellisenä vuonna komissioon tuli 11 hakemusta. Avustuksen hakuaika päättyi 1.2.2023.

Komissio päätti, että enintään 10 000 euron tai 100 000 Ruotsin kruunun suuruinen rajajokiavustus jaetaan seuraavasti:

2000 euroa Siikakannan turvaaminen

1500 euroa Apajapaikkojen puhdistukseen käytettävän lautan kunnostus

1500 euroa Kielipesä -meänkielinen vuosittainen 3 päivän leiri Pajalassa

1500 euroa Jägarmarchen -Meän hihto - hiihtokilpailu Jarhoisissa

1500 euroa Tornionjokilaakson taiteilijatapaaminen Ylitorniolla, rajan yli verkostoituminen

1000 euroa Muonion lohiviikko heinäkuun lopussa

1000 euroa Hetan Musiikkipäivät Enontekiöllä pääsiäisen aikaan

Työryhmän perustelut: Päättiin, että avustusta annetaan tällä kertaa pääosin sellaisille hakijoille, jotka eivät ole aiemmin rajajokiavustusta saaneet tai hakeneet.

Avustettavat hankkeet:

Siikakanta on alkuperäistä, paikallista kantaa, joka ei vaella muihin vesistöihin. Hakija toimittaa kesän vanhoja pohjasiiian poikasia istutettavaksi, mikä auttaa siikakannan säilymistä ja turvaa kotitarve- sekä ammattikalastusta alueella. Asiakkaina on osakaskuntia ja yksityisiä mm. Enontekiön, Muonion, Kittilän ja Kolarin alueilla. Kalat istutetaan pääsääntöisesti pieniin järviin, joista ei ole vaellusmahdollisuutta muihin vesistöihin. Kasvattaja on asiantuntija, kalastusmestari. Asiakkaita on Suomesta ja Ruotsista.

Apajapaikkojen puhdistus auttaa toimenpiteenä molemmin puolin jokea. Hankkeessa ammattisukeltajien työalustana käytettävää lautta korjataan mm. uusimalla tukirakenteita. 4 m x 7 m lautan korjaamisella tähän tarkoitukseen on hyötyä myös vedelle, koska apajilta otetaan pois juurakkoja, kiviä ja uppopuita. Hakijalta edellytetään kuitenkin hankkimaan tarvittavat luvat vesialueiden omistajilta ja antamaan valvoville viranomaisille tieto puhdistuksesta.

Kielipesä meänkielillä. Pajalan Suaningin leiritapahtumassa opitaan ja ylläpidetään meänkieltä laulun, teatterin, luentojen ja kulttuurielämysten kautta. Yhdistyksellä tavoitteena pitää meänkieli elävänä, kohderyhmänä lapset 4 vuodesta 15 vuoteen mutta myös heidän vanhempansa. Hakijana STR-T:n (Svenska Tornedalingars Riksförbund) Pajalan yhdistys.

Jägarmarchen -Meän hihto, hiihtokilpailu 18.maaliskuuta Jarhoisissa, joka on Suomen puolen Pellon kunnan vastarannalla. Neljän kylän yhteistyöhanke, jossa kaksi kylää Suomesta, ja kaksi Ruotsista.

Kaiken ikäisille suunnattu hiihtotapahtuma, eripituisia matkoja. Hakijana yhdistys Jar-Ka IF.

Taiteilijatapaaminen yli taidelajien ja rajan yli: heinäkuussa kokoontuminen Ylitorniolla. Tavoitteena mm. verkostojen luominen ja rajan ylittävän kuntayhteistyön kehittäminen sekä halutaan myös tehdä Tornionjokilaaksoa, taidetta ja taiteilijoiden työtä näkyväksi. Myös esityksiä luvassa. Hakijana kaksi Tornionlaaksosta lähtöisin olevaa tanssitaiteilijaa.

Muonion lohiviikko on sosiaalinen tapahtuma, joka tavoittaa niin lapset kuin vanhuksetkin. Siitä on saatu kehitettyä koko perheen tapahtuma oheisohjelmineen viime vuosina, muun muassa ruokamatkailun kehittäminen yksi teema. Avustus antaa lisää näkyvyyttä tapahtumalle, jolla on tänä vuonna 30-vuotisjuhla. Edellytetään, että kalastuskilpailussa pitää kalastuslupien olla kunnossa.

Hetan Musiikkipäivät on pääsiäisen aikaan Enontekiöllä järjestettävä klassisen musiikin tapahtuma. Tänä vuonna suuri osa esiintyjistä ja yksi kantaesityksen säveltäjä tulevat Pohjois-Kalotin alueelta. Rajajokiavustusta haettiin ruotsalaisen yhtyevieraan konserttikuluihin.

Rajajokiavustuksen tausta

Suomalais-ruotsalainen rajajokikomissio avustaa vuosittain Tornionjoen vesistöalueella hankkeita ja aktiviteetteja, jotka liittyvät veteen, luontoon, kalastukseen, kulttuuriperintöön ja yhteistyöhön näissä rajajokisopimukseen liittyvissä aiheissa.

Rajajokikomissio on myöntänyt avustusta vuodesta 2016 lähtien.

Avustuksen hakija voi olla yksityinen henkilö, yhdistys tai organisaatio. Avustus maksetaan tuen saajalle jälkikäteen hankkeen toteutuneista ja todennetuista kustannuksista. Rajat ylittävä toiminta on hankeavustusta puoltava asia.

YHTEYSTIEDOT:

Rajajokikomission kanslia puh: +358 40 7055 509
sähköposti: info(at)fsgk.se
Twitter @Tornionjoki

Avustuksen saajien yhteystiedot:

Siianpoikaset, ViKaMaFia, Kari Pulkkinen
Apajapaikkojen puhdistuksen lautta, Markku Elf
Kielipesä, Lena Jatko
Meän hihto, Raine Mäki
Tornionjokilaakson taiteilijatapaaminen, Anniina Ukkonen
Muonion lohiviikot, Pirjo Rauhala
Hetan musiikkipäivät, Sirpa Mannela

Toinen vuoden tiedotteista koski uuden puheenjohtajan nimitystä.

Tiedote 12.10.2023 SUOMALAIS-RUOTSALAISEN RAJAJOKIKOMISSION UUSI PUHEENJOHTAJA ON MARITA THELIN

Ruotsin hallitus on nimittänyt yksikönpäällikkö Marita Thelinin Norrbottenin lääninhallituksesta Suomalais-ruotsalaisen rajajokikomission jäseneksi ja ruotsalaiseksi puheenjohtajaksi. Thelinin kausi kestää 1.10.2023-30.9.2026.

Marita Thelinin henkilökohtainen varajäsen on Eva Sundin Norrbottenin lääninhallituksesta. Sundinin kautta pidennettiin jatkumaan 30.9.2026 saakka.

Suomen ja Ruotsin välisen rajajokisopimuksen artikla 9:n mukaan kumpikin sopimuspuoli nimittää komissioon määrääjäksi kolme jäsentä, joista yhden vesiasioista vastaavasta valtion viranomaisesta.

Thelin työskentelee kalastusyksikön päällikkönä Norrbottenin lääninhallituksessa. Hän arvostaa nimitystään ja odottaa innokkaasti uutta tehtäväänsä, jossa hän haluaa edistää sitä, että komission hyvä rajat ylittävä yhteistyö vesi- ja kalastusasioissa jatkuu. Thelin pitää tärkeänä myös toimintaa raja-alueen etujen edistäjänä.

Suomalais-ruotsalainen rajajokikomissio:

Timo Jokelainen (Suomen puheenjohtaja)
Marita Thelin (Ruotsin puheenjohtaja)
Bengt Niska
Kalervo Aska
Birgitta Isaksson
Elli-Maria Kultima

Jäsenten henkilökohtaiset varajäsenet ovat: Pekka Räinä, Eva Sundin, Brynolf Tjärner, Aino Hyöppinen, Birgit Niva ja Matti Myllykangas

Pysyviä asiantuntijoita ovat Andreas Broman ja Maare Marttila
Komission sihteeristö: Annika Sallisalmi, Simja Lempinen ja Camilla Ahlstrand. He työskentelevät komission kansliassa Haaparannalla.

Rajajokikomission tehtäväalueiden mediaseuranta 2023

Vuonna 2023 eniten mediassa näkyivät Tornionjoen yllättävät tulvat toukokuussa. Uutisia aiheesta tehtiin sekä Suomessa että Ruotsissa runsaasti. Tulva katkoi teitä ja vahingoitti jokivarren kiinteistöjä. Kesän vaisusta lohennoususta tehtiin myös useita juttuja. Komission myöntämästä rajajokiavustuksesta mainittiin muutamissa median tekemissä jutuissa, samoin uuden puheenjohtajan nimitys huomattiin paikallislehdissä.

Komission sihteeri Annika Sallisalmi kirjoitti artikkelin Tornionlaakson jätevesilaitoksista ja jätevesien käsittelyn infrastruktuurista Suomessa ja Ruotsissa Vesitalous-lehteen, joka ilmestyi joulukuussa.

Seuraava uutisseurantalistaus ei ole täysin kattava, sillä listasta saattaa puuttua uutisia, joita ei ole huomattu. Otsikot ovat juttujen alkuperäiskielillä, eikä niitä ole käännetty. Haaparannanlehti julkaisee usein käännöksen suomeksi samassa tai myöhemmässä lehdessä.

Mediaseuranta 2023

Tammikuu

2.1.2023 Helsingin Sanomat, uutinen, Vesienhoidon tavoitteet karkaamassa

9.1.2023 Norrländska Socialdemokraten (NSD) yleisönosastokirjoitus Karin Nylund, Tornedalen har snart skövlats helt och hållet

17.1.2023 ERÄ-lehti, uutinen, Kärsiikö lohi? Perämerelle tulossa satoja tuulivoimaloita

17.1.2023 NSD uutinen, Strid om Kaunis Iron får använda nya gruvtillståndet

Helmikuu

10.2.2023 Maaseudun Tulevaisuus, uutinen, Yhden merilohen hintalappu 1150 euroa

Maaliskuu

1.3.2023 Maaseudun Tulevaisuus, uutinen, Vesistö päästöjä alas ojitusta madaltamalla

7.3.2023 Lapin Kansa, uutinen, Tuulivoiman vaikutuksia eläimistöön tutkitaan

8.3.2023 Meän Tornionlaakso, uutinen, Aavasaksa nousuun

8.3.2023 Meän Tornionlaakso, uutinen, Uusi tuulivoima-alue selvitykseen Pellossa (Jaivuima-Makkaramännikkö-alue)

14.3.2023 NSD, yleisönosastokirjoitus Filip Johansson, Mera vindkraft måste få godkännande

15.3.2023 Kotikulmilla-lehti, uutinen komission tiedotteen perusteella, Rajajokikomissio myöntänyt jälleen avustuksia

16.3.2023 Lounais-Lappi, uutinen komission tiedotteen perusteella, Rajajokiavustusta seitsemälle hankkeelle

17.3.2023 Maaseudun Tulevaisuus, uutinen, Hylkeiden määrä uhkaa rannikkokalastusta

24.3.2023 Haparandabladet, uutinen, Företag vill satsa stort på vindkraft i Haparanda

27.3.2023 Maaseudun Tulevaisuus, uutinen, Arvokas kalastusoikeus voi kadota rekisterin tulokintaan - Koskitilojen ytimessä erimielisyys: onko oikeutta olemassa ilman kiinteistörekisterimerkintää

28.3.2023 Haparandabladet, uutinen, käännetty suomeksi alun perin 24.3. julkaistusta jutusta, Yritys haluaa rakentaa suuren tuulipuiston Haaparantaan

Huhtikuu

3.4.2023 Maaseudun Tulevaisuus, uutinen, Lumet sulavat tavallista myöhemmin

3.4.2023 Maaseudun Tulevaisuus, uutinen, Heikko imago esteenä kalastusmatkailulle

5.4.2023 NSD, uutinen, I dag kommer beskedet om grafitbrytningen

6.4.2023 YLE, video, Jättimäinen taideteos tam-pattiin Tornionjoen jälle (Ruotsin Korpikylässä)

7.4.2023 Lapin Kansa, Etusivu: Uusi kaivos sai lu-van Tornionjoen latvoille (Talga)

7.4.2023 Lapin Kansa, uutinen, Talga sai kaivoslu-van Tornionjoen latvoille

11.4.2023 Haparandabladet, yleisönosastokirjoi-tus Elin Söderberg ja Emma Nohren, Industrifis-ket utrotar sillen och strömmingen i Östersjön

11.4.2023 NSD, yleisönosastokirjoitus Elin Söder-berg ja Emma Nohren, Konkreta åtgärder krävs för ett levande hav

11.4.2023 NSD, uutinen, Konflikter väntar om havsbaserad vindkraft

12.4.2023 Maaseudun Tulevaisuus, yleisönosas-tokirjoitus Pertti Ylihurula, Kalastusoikeus koski-tilalla

13.4.2023 Lapin Kansa, uutinen, Lapin vesistöissä poikkeuksellisen heikko jäätalvi. Vesisateet rat-kaisevat tulvien suuruuden

18.4.2023 Haparandabladet, uutinen, Undersö-ker havsöringen i Torneälven

19.4.2023 Meän Tornionlaakso, uutinen, Jättimäi-set tuulivoimala-alueet kaavoitille Ylitorniolle

21.4.2023 Haparandabladet, yleisönosastokirjoi-tus, Hur påverkar vindkraft naturen?

21.4.2023 Haparandabladet, yleisönosastokirjoi-tus Andreas Broman, Vem äger tystnaden och de stilla stunderna?

25.4.2023 Lapin Kansa, uutinen, AVI tarkensi Tornion Outokummun tehtaiden ympäristölupia kaikkiaan 137 määräyksen osalta

25.4.2023 Haparandabladet, uutinen, 21 miljoner euro satsas på vattenvårdsprojekt

26.4.2023 Meän Tornionlaakso, uutinen, Poikkeusluvalla isommat myllyt Palovaaraan

26.4.2023 Meän Tornionlaakso, uutinen, Tornionlaakson neuvostossa jatkavat tutut nimet

Toukokuu

4.5.2023 Lapin Kansa, uutinen, Simojoella ja Viantienjoella jäätä virtaa jo

5.5.2023 Haparandabladet, uutinen, Anser att utsläppskraven är strängare än nödvändigt (BRAB)

5.5.2023 Haparandabladet, uutinen, Klimatklivet bidrar till ökad självförsörjning (lägesrapport av Naturvårdsverket)

19.5.2023 YLE, uutinen, Pellossa ja Kolarissa vesinoussut uhkaavan lähelle rakennuksia -Pelastuslaitos kehottaa varautumaan viikonloppuun

19.5.2023 YLE, uutinen, Lapin joet tulvivat -useita teitä poikki, vesi uhkaa jo rakennuksia

19.5.2023 Haparandabladet, uutinen, Varnar gult för höga flöden (SMHI)

19.5.2023 SVT Nyheter, uutinen, Extremt höga flöden i Torneälven – röd varning utfärdad

20.5.2023 YLE, uutinen, Suomen ja Ruotsin välistä rajaa ei pysty tulvan takia ylittämään Ylitorniolla

20.5.2023 NSD, etusivun uutinen, Vårfloden slog till med full kraft (Haparanda)

20.5.2023 NSD, uutinen s.7, Varningar för höga flöden - kulmen kan nås i helgen

20.5.2023 Lapin Kansa, etusivu Harvinaisen suuret kevättulvat (Tornionjoella)

20.5.2023 Lapin Kansa, uutinen sivut 4-5, Suurin tulva yli 50 vuoteen

20.5.2023 Lapin Kansa, uutinen s.5 Pellossa tehdään töitä kellon ympäri

21.5.2023 YLE, uutinen, "Näin kovassa motissa ei ehkä ole oltu koskaan" sanoo lappilaismaanviljelijä, jonka tila on tulvan vallassa

22.5.2023 NSD, etusivun uutinen, Vårsta vårfloden på mer än 50 år (Tornedalen)

22.5.2023 NSD, uutinen s.6 Spänningen stiger när nivån är nära rekordet från 1968 (Övertorneå)

22.5.2023 NSD, uutinen sivu 7 Krisledningen redo om vattnet stiger ännu mer (Haparanda)

22.5.2023 Lapin Kansa, etusivun uutinen, Jättitulva vyöryi läpi Tornionlaakson

22.5.2023 Lapin Kansa, uutinen s.4-5 Ennätystulva syöksyi illaksi Tornioon

22.5.2023 Lapin Kansa, uutinen s.5 Lisää torjuntakalustoa Tornioon

22.5.2023 Lapin Kansa, uutinen, Vesiskootteri kaatui jokeen Torniossa, kaksi avustettiin rantaan

22.5.2023 YLE, uutinen, Torniossa ja Ylitorniolla on edelleen teitä poikki- vedenkorkeus pysyttelee huippulukemissa vielä pari päivää

22.5.2023 Sverigesradio, uutinen, Torneälven i Haparanda -kulmen på vårfloden kan vara nådd men läget fortfarande kritiskt

22.5.2023 YLE, uutisjuttu, Kysimme tulva-asiantuntijoilta, miksi Lapin tulvat yllättivät suuruudellaan

22.5.2023 YLE, uutinen, Tulvahuippu ohitettu Torniossa maanantaina – Kojamo ei päässytkään uimaan

23.5.2023 NSD, uutinen, etusivu, Katastrofläge för campingen

23.5.2023 NSD, uutinen, sivu 4, Campingägaren: Det är absolut katastrof (vårflod i Övertorneå)

23.5.2023 NSD, uutinen, etusivu, Kajsa glider fram i kanot på väg 99

23.5.2023 NSD, uutinen s.7., Kajsa tog en lång paddeltur -längs väg 99

23.5.2023 NSD, uutinen, sivu 6, Vattnet förvandlade gården till en ö -sätte stopp för mjölk bilen (i Juoksengi)

23.5.2023 NSD, uutinen sivu 8, Räddningschefen om vårfloden: Påverkar oss alla

23.5.2023, Haparandabladet, etusivu, Vårfloden i Tornedalen: enorma översvämningar - Många vä-

gar avstängda -Högsta flödet på över 50 år -Tacka muddringarna i älvmynningen	26.5.2023 Lapin Kansa, etusivu, Nyt lasketaan tulvavahinkoja
23.5.2023 Haparandabladet, pääkirjoitus, Älven bjuder på dramatik i kubik	26.5.2023 Lapin Kansa, uutinen sivu 8, ELY pyytää tietoja vahingoista
23.5.2023 Haparandabladet, uutinen s 4, Haparanda fylldes av vatten	26.5.2023 Lapin Kansa, uutinen s.8 Autoilijan on seurattava liikennetiedotteita (tulvan takia)
23.5.2023 Haparandabladet, uutinen, s.5 Försvarsmakten assisterade med utrustning	26.5.2023 Haparandabladet, uutinen, Vattnet sjunker så sakta undan
23.5.2023 Haparandabladet, uutinen, s 5 Begränsad vattenförsörjning i flera byar	26.5.2023 Haparandabladet, uutinen, 40 års kamp för laxen uppmärksammas
23.5.2023 Haparandabladet, uutinen, s 6-7, Extrema översvämningar i Övertorneå kommun	26.5.2023 Haparandabladet, uutinen, Haaparanta täyttyi vedestä (Juttu käännetty suomeksi, kun se ensin oli 23.5.ruotsiksi julkaistu)
23.5.2023 Sverigesradio, uutinen, Övertorneå. Kommunalrådet fick kassera 10 000 liter mjölk när vårfloden drog in	27.5.2023 Lapin Kansa, uutinen, Kyttyrälohen määrää vaikea ennakoida
23.5.2023 Lapin Kansa, etusivu, Tornionjoen tulva yllätti asiantuntijat ja asukkaat	28.5.2023 YLE, uutinen, Palomestari kuvaili uutisissa tulvatilanteen "perkelöityneen" ja sai kieli-ihmiset keskustelemaan ja kuvittajan piirtämään
23.5.2023 Lapin Kansa, pääkirjoitus, Luonto jaksaa yllättää	29.5.2023 YLE, uutinen, Tornionjoella ollaan jo pienen tulvan korkeudessa
23.5.2023 Lapin Kansa, uutinen s. 4-5 Ennuste meni metrillä pieleen	29.5.2023 Lapin Kansa, kolumni Sari Pelttari-Heikka, Tulvasta on jokaisella mielipide
23.5.2023 YLE, uutinen, Voimaansa uhonnut Tornionjoki muistutti tulvan riskeistä ja varautumisen tärkeydestä	30.5.2023 Kotikulmilta-lehti, kolumni Akseli Heikkilä, Se tulva ole mikään vai onkhaan sittenki?
23.5.2023 YLE, uutinen, Tornionjoen vedenkorkeus on laskenut edelleen – moni tie on silti yhä suljettu tulvan vuoksi	31.5.2023 Meän Tornionlaakso, uutinen, Tulva hidastaa lohen nousua
24.5.2023 Meän Tornionlaakso, uutinen, Jättitulvan lopulliset vauriot näkyvät myöhemmin - teitä suljettiin liikenteeltä ja taloja suojattiin muoveilla	31.5.2023 Meän Tornionlaakso, mielipidekirjoitus Seija Piippola, Tuuliturbinien sijoittelusta valtakunnassa
24.5.2023 Meän Tornionlaakso, uutinen, Vesistöjen kunnostus kalojen lisääntymisalueiksi kannattaa (TRIWA)	Kesäkuu
24.5.2023 Lapin Kansa, uutinen, Tulvat ovat kääntyneet laskuun kaikkialla	1.6.2023 NSD, yleisönosastokirjoitus Gun-Mari Enfors, Bygg vindkraft på redan förstörd mark - inte här
24.5.2023 YLE, uutinen, Ylitorniolla on saatu teitä käyttöön, liikenne kulkee jälleen valtatiellä	2.6.2023 Lapin Kansa, uutinen, Perämereen kymmeniä kuuntelulaitteita. Tutkijat rakentavat Kemmin ja Kalixin väliin hydrofonien verkoston
24.5.2023 Maaseudun Tulevaisuus, uutinen, Länsi-Lapin tulva yllätti rajuudellaan	5.6.2023 YLE, uutinen, Suurtulva runteli remontoitun talon, mökit ja ulkorakennuksen – paris-kunta asuu kuukausia evakossa
25.5.2023 Lapin Kansa, uutinen, Valtatie 21 on jälleen auki Ylitorniolla	8.6.2023 YLE, uutinen, Tornionjoella päästiin yöllä lippoamaan lohta – ensimmäiset kalat on saatu

12.6.2023 Sverigesradio, uutinen, Efter översvämningen - Övertorneå utomhusbad byggs upp igen

13.6.2023 Lapin Kansa, uutinen etusivu, Lohikuume nousee ylävirtaan Tornionjoella

13.6.2023 Lapin Kansa, uutinen, Otolliset olosuhteet lohestukseen

13.6.2023 YLE, henkilöjuttu, "Se on yksi parhaimpia tunteita" – vaasalainen Noora Kettula, 22, lähti monen muun tavoin isojen lohien perään Tornionjoelle

14.6.2023 Lapin Kansa, uutinen, Lippo-oikeus kuu-
luu taloille. Vuosikymmenten vääntö sai ratkaisun
käräjäoikeudesta

14.6.2023 Maaseudun tulevaisuus, uutinen, Pohjoisen koskiriidassa voitto kalastajille

14.6.2023 Sverigesradio P1, uutinen, Stor vårflod i Tornedalen

16.6.2023 Lapin Kansa, yleisönosastokirjoitus Nico Alioravainen ja Pauliina Louhi, Valoakin näkyy lohelle

22.6.2023 SVT Nyheter, uutinen, Översvämningarna i Torneälven utreds

28.6.2023 Meän Tornionlaakso, uutinen, Lohen puolesta taistellaan

29.6.2023 Yle, uutinen, Tornionlaakson koskikalastusperinne on matkalla ehdokkaaksi Unescon ai-
neettoman kulttuuriperinnön luetteloon

30.6.2023 NSD, uutinen, Håvfisket i Tornedalen föreslås till Unesco-lista

30.6.2023 NSD, uutinen, Sju blev anmälda för tjuvfiskande

30.6.2023 ERÄ-lehti verkkoversio, uutinen, Laskurin käyrä lerppuu! Miksi lohett eivät nouse kudulle Tornionjokeen?

Heinäkuu

4.7.2023 Lapin Kansa, yleisönosastokirjoitus Kari Alaniska, Tornionjoen lohien tulevaisuus ei valoisa?

4.7.2023 Haparandabladet, uutinen, Tornedalens forsfisketradition har blivit kulturarvsnominerad

4.7.2023 Haparandabladet, uutinen suomennettu, Tornionlaakson koskikalastusperinne valittiin ehdokkaaksi

4.7.2023 Haparandabladet, uutinen Pellon lohise-

minaarista, "Det var nära till knytnävarna"

4.7.2023 YLE, uutinen, Jääkö Tornionjoen lohivuosi vaisuksi? Tutkijan mukaan kalat voivat odottaa joen viilenemistä

5.7.2023 Meän Tornionlaakso, uutinen Pellon lohise-
minaarista, Hätä lohesta on yhteinen

7.7.2023 Lapin Kansa, uutinen, Lohia noussut vähemmän kuin moniin vuosiin

11.7.2023 Haparandabladet, uutinen, Älven ger och älven tar

12.7.2023 Meän Tornionlaakso, uutinen, Jätevedet puhdistuvat tehokkaasti (Pello)

12.7.2023 Meän Tornionlaakso, reportaasijuttu, Ilta kulkuverkoilla -Tornionjoella tavataan tuttavias

18.7.2023 YLE, uutinen, Tornionjoen lohiti-
lante huolettaa kalastusmatkailuyrityksissä: Jos ei loh-
touse, ei ole bisnestäkään

25.7.2023 Haparandabladet, uutinen, Laxen lurade laxfiskarna

27.7.2023 YLE, uutinen, Siikaparvien nousua odotellaan Tornionjoen Kukkolankoskella, toistaiseksi saalis on ollut vaatimatonta

Elokuu

1.8.2023 Haparandabladet, uutinen, Fiskebevakning vid Torneälven

1.8.2023 NSD, uutinen, Yrkesfiskaren ser ingen laxkris: "Naturlig variation"

2.8.2023 Meän Tornionlaakso, yleisönosasto Minna Lepola Lohikuninkaallisia on etsitty jo 40 vuotta

4.8.2023 Haparandabladet, uutinen, Totalt tre vindkräfsplaner aktuella på den finska sidan av Torneälven

4.8.2023 Haparandabladet, uutinen suomennettu

1.8. julk.jutusta, Kalastuksenvalvonta Tornionjoella

7.8.2023 Lapin Kansa, yleisönosasto Jukka Vaarala, Kalastuslaki on järjetön

9.8.2023 Maaseudun Tulevaisuus, uutinen, Kyttyrälohi liikkuu huonosti kalamarkkinoilla

9.8.2023 Meän Tornionlaakso, uutinen, Sinilevähävain-
toja Ylitorniolla

9.8.2023 Meän Tornionlaakso, reportaasijuttu, Yhteisön tuki on arvokas -taiteilijat verkostoituivat (hankkeelle myönnettiin rajajokiavustusta)

14.8.2023 Maaseudun Tulevaisuus, uutinen, Pullopalautuksista oppia kalaverkkojen keräykseen

15.8.2023 Haparandabladet, uutinen, Kielipesä lockade nästan 50 personer (gränsälvbidrag till projektet)

15.8.2023 Haparandabladet, yleisönosastokirjoitus, Rör inte våra nationalälvar!

15.8.2023 NSD, yleisönosastokirjoitus, Vi känner oro för våra värdefulla nationalälvar

18.8.2023, Haparandabladet, pääkirjoitus, Självklart ska outbyggda nationalälvar bevaras

18.8.2023 Haparandabladet, uutinen, Förekomst av vattenmögel utreds

18.8.2023 Lapin Kansa, uutinen, Hannukaisen kasvohankkeessa testataan uutta materiaalia sivukivikasojen peittämiseen

22.8.2023 Lapin Kansa, uutinen, Tenojoessa ennätysmäärä kyttyrölohta

23.8.2023 Meän Tornionlaakso, uutinen, Sahavaaran kaivoksen vaikutukset arvioitava myös Suomen näkökulmasta

24.8.2023 Sverigesradio Sameradion, nyhet, Minoriteter i Tornedalen söker urfolksstatus

25.8.2023 YLE, uutinen, Lohitutkija: Jättäkää Tornionjoen loput nousulohet rauhaan - lohien määrä romahtanut, eikä syytä tiedetä

30.8.2023 Lapin Kansa, mielipidekirjoitus, Lohen vesihomeongelma voi paheta

30.8.2023 NSD, uutinen, 100 km vattendrag miljöåterställs under sju år

30.8.2023 Meän Tornionlaakso, uutinen, Reväsvaaran tuulipuiston rakentaminen on ehkä mahdollista jo vuoden päästä

31.8.2023 Lapin Kansa, uutinen, Tornionjoen ja Simojoen lohimmäriin petyttiin

31.8.2023 Lapin Kansa, uutinen, Silakanpyynnin kieltä voisi vaikuttaa Perämerelläkin

31.8.2023 Lapin Kansa, uutinen, Pohjanlahdelle esitetään ensi vuodeksi lohestuskieltoa

Syyskuu

1.9.2023 Lapin Kansa, uutinen, Suomesta lähetettiin Ruotsiin valituslupahakemus (Pajalan kaivoksen laajennuslupa)

1.9.2023 Maaseudun Tulevaisuus, uutinen, Tuuli-voimalan purkukustannuksia vaikea arvioida

6.9.2023 Maaseudun Tulevaisuus, uutinen, Itämeri muuttui hiilinielusta päästölähteeksi. Tutkijan mukaan rannikkoalueille tarvittaisiin valtavasti enemmän merensuojelualueita.

8.9.2023 Haparandabladet, nyhet, Bottenvikens framtid i fokus

15.9.2023 YLE, uutinen, Suomalais-ruotsalainen rajajokikomissio huolestui merituulivoiman vaikutuksista Tornionjoen loheen ja muihin vaelluskaloihin (komission lausunnon perusteella tehty juttu)

26.9.2023 Haparandabladet, nyhet, Kravet på bro ännu aktuellt (enligt kommissionens svar till en motion angående väg 98 i Övertorneå)

27.9.2023 Meän Tornionlaakso, uutinen, Aavasaksan matkailussa kohisee mukavasti

30.9.2023 NSD, uutinen, Tilltänkt gruvområde synades av flera parter

Lokakuu

6.10.2023 Haparandabladet, suomennettu uutinen, Kaunis Ironin ympäristölupaa käsitellään uudelleen

11.10.2023 NSD, uutinen, Stort beslag av utsatta nät i skärgården (Haparanda)

12.10.2023 NSD-webb, Marita Thelin nytt ordförande (nyhet enligt kommissionens pressmeddelande)

13.10.2023 NSD, uutinen, Får böter efter ett utsläpp i älven (Karungi)

13.10.2023 Haparandabladet, uutinen, Säsongs första snö

13.10.2023 Haparandabladet, uutinen, Stort beslag av olagliga nät kring Seskarö

13.10.2023 Haparandabladet, uutinen, Ny elledning över landsgränsen ska gå via Risudden

13.10.2023 Haparandabladet, uutinen, Marita Thelin ny ordförande för gränsälvskommissionen (uutinen tehty komission tiedotteen pohjalta)

13.10.2023 Haparandabladet, suomennettu uutinen, Ruotsin hallitus hyväksyi siirtoyhtymien raken-

tamisen (Aurora Line)

13.10.2023 Haparandabladet, suomennettu uutinen, Seittenkaaren ympäristöstä takavarikoitiin suuri määrä laittomia verkkoja

13.10.2023 Haparandabladet, suomennettu uutinen ja komission tiedotteen perusteella tehty, Marita Thelin on rajajokikomission uusi puheenjohtaja

17.10.2023 NSD, mielipidekirjoitus useita allekirjoittajia, Rädga strömmingen - ett starkt svenskt kulturarv

18.10.2023 Meän Tornionlaakso, uutinen komission tiedotteen perusteella, Suomalais-ruotsalaiselle rajajokikomissiolle uusi puheenjohtaja

18.10.2023 YLE, uutinen, Tornion- ja Simojoessa lohenpoikasten määrä on hyvällä tasolla – Könkämäenossa pohjoisin koskaan tehty havainto kuteemisesta

21.10.2023 YLE, uutinen, Kalankasvatuslaitos muutettiin lohikalojen kutupuroiksi Pellon Naamijoella

25.10.2023 Lapin Kansa, uutinen, Perämeren jäätyminen on alkanut

25.10.2023 Lapin Kansa, uutinen, Silakkaa saa kalastaa ensi vuonnakin, mutta niukemmin

25.10.2023 Maaseudun Tulevaisuus, uutinen, Silakan kalastus itämerellä jatkuu, kiintiöt pienenevät

25.10.2023 Kotikulmilla-lehti, uutinen, Lohennousu puolittui Simojoella ja Tornionjoella

26.10.2023 Lapin Kansa, uutinen, Kiintiön vaikutus näkyy joella myöhemmin

26.10.2023 Lapin Kansa, pikku-uutinen, "Tornionjoen lohi on hätää kärsimässä"

Marraskuu

1.11.2023, Meän Tornionlaakso, mielipidekirjoitus Kalervo Aska, Ensi vuoden lohikiintiöt ovat tyrmistyttäviä

8.11.2023 Suomen Kalastuslehti 7/2023, uutinen, Tornionjoella hyvin lohenpoikasia

8.11.2023, Suomen Kalastuslehti 7/2023, uutinen, Silakan kalastus saa sittenkin jatkua

14.11.2023, YLE, uutinen, Ylitornion Portimokoskelle rakennetaan kaksi luonnonmukaista kalatietä-vaelluskaloille mahdollisuus palata Tengeliönjoelle

23.11.YLE, Simja Lempisen haastattelu vesiparlamenttipäivänä, Merituulivoiman vaikutus vaelluskaloihin

24.11.2023 Lapin Kansa, uutinen (vesiparlamentti), Kevättulvan yllätyksiä yritetään ennakoida

Joulukuu

1.12.2023 Haparandabladet, uutinen (vesiparlamentti), Aktuella vattenfrågor diskuterades

1.12.2023 Vesitalous-lehti 6/2023, artikkeli kirjoittaja Annika Sallisalmi, Jätevesiratkaisujen kansainvälistä kirjoa Tornionlaaksossa

11.12.2023 Maaseudun Tulevaisuus, uutinen, Aloite suitsisi ruokajätteen laskua Itämeren rannikolla. Kaksi kolmesta Suomen satamiin suunnanneista rahtilaivoista ilmoitti purkaneensa jätevesiä tai ruokajätettä Itämereen

13.12.2023 Meän Tornionlaakso, uutinen, Iso Meltojärvi kunnostetaan linnustolle

16.12.2023 Lapin Kansa, uutinen, Hannukaisen kaihoshanke viivästyy edelleen

18.12.2023 Maaseudun Tulevaisuus, uutinen, Tuulivoimajätti kaatumaisillaan Ruotsissa, asiantuntija näkee riskejä myös Suomessa

20.12.2023 Maaseudun Tulevaisuus, uutinen, Moni eläin väistää tuulivoimalaa

20.12.2023 Meän Tornionlaakso, uutinen, Metsästy- ja kalastuslupien hinnat nousevat ensi vuoden alusta

29.12.2023 Maaseudun Tulevaisuus, uutinen, Itämerelle virtasi suuri suolapulssi

Övertorneån ja Ylitornion välinen silta lokakuussa Luppiovaaran rinteiltä kuvattuna.

Toimintakertomuksen oikeaksi
todistavat 31.1.2024

Timo Jokelainen
puheenjohtaja

Marita Thelin
varapuheenjohtaja

Annika Sallisalmi
sihteeri

